

KLASSIEKER
JAPPIE VAN VEEN

TIJDELIJ

IK BEN MAAR EEN KE BEHEERDER'

DE SUZUKI-DRIECILINDERS VAN JAPPIE VAN VEEN

NIET IEDEREEN IS GECHARMEERD VAN HET JENGELLENDE GELUID EN DE ROOKSIGNALEN VAN **TWEETAKTEN**. GELUKKIG ZIJN ER NOG **FERVENTE LIEFHEBBERS** DIE HUN OREN SPITSEN ALS ZE DOORDRINGENDE TWEETAKTMUZIEK HOREN, ZOALS **JAPPIE VAN VEEN**. LUID EN ENTHOUSIAST KLINT ZIJN BEKENTENIS: 'IK BEN EEN **TWEETAKTMAN!**'

TEKST **MARCUS ROGGEVEEN** FOTOGRAFIE **HENNY B. STERN**

Misschien weet je het nog niet, maar er valt dit jaar een jubileum te vieren. Het is namelijk veertig jaar geleden dat Suzuki de GT750 lanceerde, een driebcilinder-tweetakt. Motorrijdend Nederland gaat nu niet meteen massaal met confetti de straat op, maar in kleine kring wordt wel degelijk stilgestaan bij dit heuglijke feit. Ter gelegenheid van die veertigste verjaardag organiseert de Suzuki T & GT Liefhebbersclub Nederland begin augustus een groot internationaal treffen.

Een van de mannen van het eerste uur van die Suzuki T & GT Liefhebbersclub is Jappie van Veen. In 1999 gaf hij de aanzet tot de oprichting en tot vier jaar geleden omklemde zijn vuist de voorzittershamer. Zijn betrokkenheid bij de club is gebaseerd op zijn voorliefde voor de Suzuki-driebcilinders. Daarvan heeft hij er inmiddels aardig wat staan. Voldoende reden om – in het kader van het jubileum – de 55-jarige aannemer in z'n voormalige boerderij onder de rook van Bolsward op te zoeken.

Met z'n eerste ontboezeming 'Ik ben sinds m'n zevende jaar door-drenkt met benzine' weten we meteen dat we goed zitten. Van Veen is nog echt een motorrijder van de oude stempel. Geïnfec-teerd door zijn broer Gerrit gaat hij als negentienjarige de weg op, op een Honda 350. Daarna volgen er nog diverse. Allemaal Japan-ners, van Suzuki onder andere een GT500, GS750 en GS1000 en

T & GT CLUB

De Suzuki T & GT Liefhebbersclub Nederland bestaat sinds 1999. De vereniging telt rond de honderd leden en die wonen verspreid over heel Nederland. Het tweetaktmodel dat onder hen het meest populair is, is de GT750, op ruime afstand gevolgd door de T500- en GT500-twins en de 380cc- en 550cc-driebcilinders. 'Daarnaast heb je nog wat licht werk, crossers en de modernere 250cc- en 500cc-RG's, de razendsnelle square fours.'

De club organiseert jaarlijks een nationaal treffen en om de paar jaar een internationale bijeenkomst. Geregeld staat de vereniging op beurzen om de tweetakten te promoten. Tweemaal per jaar komt het fraai verzorgde clubblad uit. Wil je meer lezen over de club? Raadpleeg dan www.suzukigtclub.nl.

1. Drie broertjes van Kawasaki, v.l.n.r. een 90cc-eencilindertje uit 1972, een 350cc-driecilinder en de 'widowmaker': de 500cc-driepitter, 43 jaar oud en in originele staat.

2. De GT550 uit 1972, met de kenmerkende RAM-airkoeling.

3. De typische klokkenpartij van klassieke Japaners.

4. De Nico-Bakker-uitvoering van de Suzuki GT750. Een unieke en zeldzame fiets.

5. Voor mooie klassiekers van andere merken ruimt Jappie ook graag een plaatsje in, zoals deze Honda CBX-zespitter.

van Honda een VFR. In 1990 schaft hij een Suzuki GT750 aan. 'Model A en voorzien van expansie-uitlaten. Ik werd bij die keuze geïnspireerd door m'n broer, want diens GT mocht ik vroeger altijd poetsen.' De aanschaf brengt echter een verandering met zich mee, want vanaf dat moment gaat bij Van Veen motorrijden over in motoren verzamelen. Vooral Suzuki-tweetakten en de tijd helpt hem een handje. 'In het begin van de jaren negentig was er maar weinig liefhebberij voor die tweetakten. Voor een schamel bedrag kocht je ze, compleet of hele partijen in kratten', zegt hij. Dus groeit z'n collectie voorspoedig en dat leidt tot wat nu een indrukwekkend aantal is.

Het wordt tijd om z'n Suzuki's te bewonderen. De forse GT750's nemen in omvang en aantal de meest prominente plaats in. Hij heeft er niet minder dan zeven, waaronder één van het eerste model, de J uit 1972. 'Het model nog met four-leading-shoe-trommelrem en daardoor het meest gewild. Hij ziet er nu fraai uit, maar ik heb hem ooit als schroot gekocht.'

Van het volgende type – de K uit 1973 – staan er drie bij hem te glimmen. Z'n favoriet van het trio is de goudgele, die tot in de puntjes is gerestaureerd. Maar ook de blauwe gaat hem na aan het hart: 'Die is namelijk nog in originele staat en ziet er ondanks wat gebruikssporen nog prima uit. Dat is echt zeldzaam voor een motor van 39 jaar oud', vertelt hij. Recenter is de rode M uit 1975, hem eens onverwachts geschonken door de eerste eigenaar. Twee bijzondere uitvoeringen van de 750 zijn de café racer en de Nico Bakker-uitvoering. 'Dat is een uniek ding. Ik heb geprobeerd de geschiedenis ervan te achterhalen, maar ik weet niet meer dan dat hij ooit in Epe is verkocht. De rest is mij onbekend.'

'IK BEN SINDS M'N ZEVENDE JAAR DOORDRENKT MET BENZINE

Van Veen is – het zal niemand verbazen – vol lof over de 750. Hij roemt de betrouwbaarheid, die is gebaseerd op de constante temperaturen door de waterkoeling en de betrekkelijk lage toerentallen die de driecilinder draait: 'Door de perfecte koeling verbrandt de middelste cilinder nooit, een euvel waar luchtgekoelde motoren nog wel eens problemen mee hebben. Kapot gaan ze niet. Geen wonder dus dat er na al die jaren nog veel van rondrijden.'

Van de kleinere Suzuki-driecilinders heeft Van Veen twee GT550's. Beide zijn uit 1972 en van het eerste J-model. De goudgele uitvoering is zijn trots. De kleinste Suzuki-driecilinder, de GT380, is met één exemplaar vertegenwoordigd. Dat is ook het eerste model, een J uit 1972. Een blik over de andere motoren leert dat er geen T- en GT-tweecilinders staan, geen 250cc en 350cc en ook geen 500cc, de motorfiets die in het begin van de jaren zeventig tot de meest verkochte modellen in ons land behoorde. Van Veens verklaring over de afwezigheid is kort en duidelijk. 'Ik ben meer van de driecilinders.'

WIDOWMAKER

Zijn voorliefde voor driecilinder-tweetakten beperkt zich echter niet tot alleen Suzuki. Ook van 'concurrent' Kawasaki staan er twee. Een 350cc uit 1972 en een 500H1 uit 1969. De laatste verkeert in originele staat en maakt bij Van Veen veel los: 'Ze noemden hem de Widowmaker. Eigenlijk is het een krankzinnige machine, met zo'n sterk blok in niet veel meer dan een zwabberend bromfietsframe.'

Bijna ontroerd kijkt hij naar de driecilinder. 'Hij is al 43 jaar oud. Dat is toch haast niet te bevatten', zegt hij. Dat de machine niet glanst en glimt, vindt de Fries geen enkel probleem. Hij kan

'IK VIND HET JUIST ZO BELANGRIJK DAT DIE OUDJES DE WEG OP KOMEN'

5

intens genieten van fraai gerestaureerde motoren, maar een noodzaak is dat niet: 'Ook in geleeft staat zijn ze prachtig. Dan geeft zo'n motor eigenlijk nog beter het tijdsbeeld weer.' Geen driebcilinder, maar een 'vreemdeling' die veel sympathie oproept, is de Kawasaki-90cc-eencilinder uit 1972. Ieler en lager dan een hedendaagse bromfiets. Je vraagt je af hoe mensen daar vroeger gewoon volgas mee durfden te rijden.

PRIVÉMUSEUM

De motoren staan in z'n privémuseum. In de voormalige boerderij is daar ruimte genoeg voor. Hij heeft de uitstalling aangekleed met posters en in vitrines staan leuke sneuisterijen. Zij aan zij staan de motoren er. Zo'n dertig stuks, beduidend meer dus dan de al genoemde tweetakten. Dat klopt, want ook de klassieke viercilinders van Suzuki raken bij hem een gevoelige snaar: 'Zeg maar van de GS750, GS1000 en Katana tot de GXR750 en GXR1000. Machines uit de periode 1978 tot 1986.' Van Veen benadrukt dat zijn privémuseum geen 'bejaarden-centrum' is. Motoren zijn er volgens hem om op te rijden, dus gaat het merendeel geregeld voor een ritje de weg op: 'Het is mobiel erfgoed waar iedereen van moet kunnen genieten en waar kan dat beter dan in de buitenlucht?' Van Veen gruwelt zelfs bij de gedachte dat alleen hij van z'n verzameling zou mogen genieten. Met vrienden en bekenden sleutelt hij geregeld aan de motoren. Voor hem staan niet hebzucht, maar de klassiekers en de beleving daarvan centraal. Hij verwoordt dat in een mooie filosofische benadering: 'Ooit komt de tijd dat ze naar een ander gaan. Ik ben niet meer dan een tijdelijke beheerder.'

SCHAALMODELLEN

Uit het aantal motorfietsen blijkt al dat Van Veen een rasverzamelaar is. Eén in de categorie 'er komt wel veel bij, maar er gaat

INTERNATIONAAL TREFFEN

Wie het kenmerkende tweetaktgeluid al jaren niet meer heeft gehoord, krijgt van donderdag 2 tot en met zondag 5 augustus de gelegenheid om een heel orkest te beluisteren. In dat weekend organiseert de Suzuki T & GT Liefhebbersclub ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van de Suzuki-driebcilinders een internationaal treffen in Collendoorn, nabij Hardenberg. De locatie is Slagenweg 2A.

Volgens mede-organisator Jappie van Veen komen er zo'n 300 deelnemers. 'Niet alleen uit Nederland, maar uit heel Europa', vertelt hij. Samen zijn en

genieten van de motoren staan voorop, maar een aantal activiteiten zal zeker bijdragen aan de feestvreugde. Zoals shows met wegmotoren en racers, de komst van enkele oud-coureurs (onder wie Marcel Ankoné), verkiezingen van de mooiste motoren, toerritten in de fraaie omgeving en – opmerkelijk – een wedstrijd 'cilindergooien'. Van Veen nodigt iedereen uit een kijkje te komen nemen. Fototoestel én cassetterecordertje – voor unieke geluidsopnamen – meenemen! Voor meer informatie: www.suzukigtclub.nl.